

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾

z dnia .....

w sprawie nabywania uprawnień przewodników górskich

Na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1-5, 7, 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) właściwość terytorialną marszałków województwa powołujących komisje egzaminacyjne dla przewodników górskich;
- 2) kwalifikacje, skład, sposób powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, zwanej dalej „ustawą”, sposób powoływania zespołów egzaminacyjnych, procedurę egzaminowania kandydatów na przewodników górskich oraz wzór świadectwa wydawanego przez te komisje;
- 3) konieczne elementy wniosku o nadanie uprawnień przewodnika górskiego oraz dokumenty, jakie powinny być załączane do wniosku;
- 4) programy szkolenia kandydatów na przewodników górskich;
- 5) warunki uzyskiwania poszczególnych klas przewodników górskich, obszar uprawnień przewodników górskich i stopień trudności tras oraz wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich posiadających uprawnienia określonej klasy;
- 6) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego, w tym wysokość opłat za poszczególne części egzaminów,

---

1) Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – turystyka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. Nr 248, poz. 1489 oraz z 2013 r., poz. 606).

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 106, poz. 672, z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 171, poz. 1016 oraz z 2013 r., poz. 829 i poz. 1014.

a także wysokość wynagrodzenia egzaminatorów za przeprowadzenie poszczególnych rodzajów i części egzaminów;

- 7) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień przewodnika górskiego, a także tryb okazywania legitymacji przewodnika górskiego upoważnionym organom oraz sposób noszenia identyfikatorów podczas wykonywania zadań przewodnika górskiego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) warunkach zimowych – należy przez to rozumieć występowanie lokalnych zalodzeń, głębokiego lub świeżego śniegu;
- 2) warunkach letnich – należy przez to rozumieć stan, w którym nie występują warunki zimowe, o których mowa w pkt 1.

Rozdział 2

Obszary i klasy uprawnień

§ 3. 1. Przewodnicy górscy nabywają następujące uprawnienia na określone obszary górskie:

- 1) przewodnika beskidzkiego – na obszar Beskidów określony w § 5 ust. 1;
- 2) przewodnika tatrzańskiego – na obszar Tatr określony w § 5 ust. 2;
- 3) przewodnika sudeckiego – na obszar Sudetów określony w § 5 ust. 3.

2. Nabycie uprawnień przewodnika górskiego na dany obszar oznacza nabycie uprawnień III klasy.

3. Po spełnieniu warunków, o których mowa w § 4, przewodnik górski na określony obszar może podwyższyć klasę swoich uprawnień do II lub I klasy.

§ 4. 1. Warunkiem uzyskania uprawnienia przewodnika górskiego klasy III jest wykazanie się wiadomościami i umiejętnościami w zakresie określonym programem szkolenia, niezbędnymi do prowadzenia wycieczek w warunkach letnich i zimowych po szlakach i drogach dopuszczonych do ruchu turystycznego, w tym także wycieczek autokarowych, na określonym obszarze górskim, zwanym dalej „obszarem uprawnień”.

2. Przewodnik górski klasy III może ubiegać się o uzyskanie uprawnień przewodnika górskiego klasy II na danym obszarze po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- 1) posiadać co najmniej dwuletni staż przewodnika górskiego klasy III;
- 2) prowadzić wycieczki co najmniej przez 30 dni, a w przypadku przewodnika górskiego tatrzańskiego – co najmniej przez 90 dni;

- 3) wykazać się wiadomościami i umiejętnościami z zakresu przedmiotów określonych w programie szkolenia uzupełniającego na klasę II na danym obszarze;
- 4) złożyć oświadczenie o wykazie odbytych przejść przez obszary górskie, obejmującym także przejścia narciarskie, a w przypadku przewodników tatrzańskich obejmującym dodatkowo przejścia skalne wielowyciągowe, przejścia lodowe i skalno-lodowe oraz narciarskie, o parametrach określonych przez stowarzyszenie zrzeszające przewodników górskich.

3. Przewodnik górski klasy II może ubiegać się o uzyskanie uprawnień przewodnika górskiego klasy I na danym obszarze po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- 1) posiadać co najmniej trzyletni staż przewodnika górskiego klasy II;
- 2) prowadzić w klasie II wycieczki w warunkach letnich i zimowych co najmniej przez 50 dni, a przewodnik tatrzański co najmniej przez 90 dni;
- 3) wykazać się wiadomościami i umiejętnościami z zakresu przedmiotów określonych w programie szkolenia uzupełniającego na klasę I na tym obszarze;
- 4) złożyć oświadczenie o wykazie odbytych przejść przez obszary górskie, w okresie, w którym posiadał uprawnienia przewodnika górskiego klasy II obejmującym także przejścia narciarskie, a w przypadku przewodników tatrzańskich obejmującym dodatkowo przejścia skalne wielowyciągowe, przejścia lodowe i skalno-lodowe oraz narciarskie, o parametrach określonych przez stowarzyszenie zrzeszające przewodników górskich.

§ 5.1. Uprawnienia przewodnika górskiego beskidzkiego nadaje się na obszar Beskidów:

- 1) obejmujący:
  - a) Beskid Śląski,
  - b) Beskid Żywiecki,
  - c) Kotlinę Żywiecką,
  - d) Pasma Babiogórskie,
  - e) Działy Orawskie,
  - f) Beskid Orawsko-Podhalański,
  - g) Kotlinę Orawsko-Nowotarską,
  - h) Beskid Mały,
  - i) Beskid Makowski,
  - j) Kotlinę Rabczańską,

- k) Beskid Wyspowy,
- l) Gorce,
- m) Beskid Sądecki,
- n) Kotlinę Sądecką,
- o) Beskid Niski,
- p) Pieniny,
- r) Pogórze Spisko-Gubałowskie,
- s) Rów Podtatrzański,

wraz z położonymi na północ od nich Pogórzami: Śląskim, Wielickim, Wiśnickim, Rożnowskim, Ciężkowickim, Strzyżowskim, Dynowskim, Przemyskim, Jasielskim, Bukowskim, Obniżeniem Gorlickim, Kotliną Jasielsko-Krośnieńską, Górami Sanocko-Turczańskimi, Bieszczadami Zachodnimi, częścią Płaskowyżu Hyrowskiego;

2) ograniczony:

- a) od północy: linią kolejową: granica państwa – Zebrzydowice – Czechowice-Dziedzice – Oświęcim – Kraków – Tarnów – Przemyśl – Medyka – granica państwa,
- b) od wschodu: granicą państwa,
- c) od zachodu: granicą państwa,
- d) od południa: granicą państwa oraz granicą Tatrzańskiego Parku Narodowego.

2. Uprawnienia przewodnika górskiego tatrzańskiego nadaje się na obszar:

1) obejmujący Tatry Zachodnie i Tatry Wschodnie oraz obszar Podtatrza obejmującego:

- a) Pogórze Spisko-Gubałowskie,
- b) Rów Podtatrzański,
- c) Kotlinę Orawsko-Nowotarską,
- d) Pieniny;

2) ograniczony:

- a) doliną rzeki Orawy,
- b) linią łączącą Przełęcz Spytkowicką, Chabówkę i Przełęcz Sieniawską,
- c) doliną rzeki Lepietnicy do jej ujścia do Czarnego Dunajca i dalej do Dunajca,
- d) doliną rzeki Dunajec,
- e) przełęczą Krośnicką,
- f) rzeką Krośnicą do jej ujścia do Dunajca,
- g) rzeką Dunajec do ujścia rzeki Grajcarek,

- h) rzeką Grajcarek,
- i) potokiem Biała Woda,
- j) przełęczą Rozdziela.

3. Uprawnienia przewodnika górskiego sudeckiego nadaje się na obszar Sudetów:

- 1) obejmujący:
  - a) Karkonosze,
  - b) Góry i Pogórze Izerskie,
  - c) Obniżenie Żytawsko-Zgorzeleckie,
  - d) Góry i Pogórze Kaczawskie,
  - e) Rudawy Janowickie,
  - f) Kotlinę Jeleniogórską,
  - g) Bramę Lubawską,
  - h) Góry Kamienne,
  - i) Góry i Pogórze Wałbrzyskie,
  - j) Góry Sowie,
  - k) Góry Bardzkie,
  - l) Góry Stołowe,
  - m) Obniżenie Nowej Rudy,
  - n) Obniżenie Ścinawki,
  - o) Pogórze Orlickie,
  - p) Góry Bystrzyckie,
  - r) Góry Orlickie,
  - s) Masyw Śnieżnika,
  - t) Góry Złote,
  - u) Góry Opawskie,
  - w) Kotlinę Kłodzką,

wraz z położonymi na północ od nich: Wzgórzami Strzegomskimi, Obniżeniem Podsudeckim, Równiną Świdnicką, Wzgórzami Niemczańsko-Strzelińskimi, Masywem Ślęży, Przedgórzem Paczkowskim, Obniżeniem Otmuchowskim;

- 2) ograniczony:
  - a) od północy i północnego wschodu: drogą Jędrzychowice – Bolesławiec (droga nr 94) – Złotoryja – Jawor (droga nr 363) – Strzegom (droga nr 374) – Świdnica (droga nr 382) – Tworzyjanów (droga nr 35) – Sobótka – Jordanów Śl. (drogi

lokalne) – Łagiewniki (droga nr 8) – Strzelin (droga nr 39) – Sarby – Szklary – Karłowice Wielkie – Otmuchów (drogi lokalne) – Nysa (droga nr 46) – Prudnik – Trzebina (droga nr 41),

b) od południa i południowego zachodu: granicą państwa.

§ 6. 1. Ustala się następujące stopnie trudności tras i wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich odpowiedniej klasy:

- 1) przewodnik górski klasy III, II i I jest uprawniony do prowadzenia wycieczek w warunkach letnich i zimowych po szlakach i drogach dopuszczonych do ruchu turystycznego, w tym także wycieczek autokarowych;
- 2) przewodnik górski tatrzański klasy II jest uprawniony ponadto do prowadzenia wycieczek górskich po drogach taternickich do III stopnia trudności w warunkach letnich i do II stopnia trudności w warunkach zimowych;
- 3) przewodnik górski tatrzański klasy I jest uprawniony ponadto do prowadzenia wycieczek górskich po drogach taternickich do IV stopnia trudności w warunkach letnich i do III stopnia trudności w warunkach zimowych.

2. Prowadzenie wycieczek w warunkach wysokogórskich w Tatrach powyżej IV stopnia trudności w warunkach letnich i powyżej III stopnia trudności w warunkach zimowych wymaga uprawnień przewodnika górskiego tatrzańskiego klasy I i odbycia szkolenia uzupełniającego, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 4, zakończonego egzaminem zdany u organizatora szkolenia, potwierdzonym zaświadczeniem o zdaniu egzaminu, oraz wpisania przez marszałka województwa do legitymacji przewodnika turystycznego uprawnień do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich w Tatrach powyżej IV stopnia trudności w warunkach letnich i powyżej III stopnia trudności w warunkach zimowych.

§ 7. Jeżeli organizator turystyki w umowie z klientem zobowiązuje się do zapewnienia usług przewodnictwa górskiego, oznacza to, że ma obowiązek zapewnić klientowi usługi przewodnika górskiego posiadającego uprawnienia na obszar górski, na którym odbywa się impreza turystyczna.

§ 8. 1. Potwierdzeniem posiadania uprawnień przewodnika górskiego jest legitymacja i identyfikator.

2. Wzór legitymacji przewodnika górskiego określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.
3. Wzór identyfikatora przewodnika górskiego określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.
4. Identyfikatory przewodników górskich są ważne przez 5 lat od daty ich wydania.

5. W trakcie wykonywania zadań przewodnik górski jest obowiązany do posiadania przy sobie legitymacji oraz identyfikatora noszonego w widocznym miejscu, potwierdzających posiadanie odpowiednich uprawnień przewodnika górskiego oraz do okazywania ich na żądanie osób upoważnionych do wykonywania kontroli, w tym w szczególności funkcjonariuszy Policji i straży miejskich, gminnych lub parkowych.

6. Marszałek województwa, wraz z decyzją o nadaniu uprawnień, wydaje z urzędu:

- 1) legitymację i identyfikator przewodnika górskiego – w przypadku nadania pierwszych uprawnień przewodnika górskiego;
- 2) identyfikator przewodnika górskiego – w przypadku rozszerzenia zakresu terytorialnego uprawnień lub podwyższenia klasy uprawnień przewodnika górskiego.

7. Na pisemny wniosek osoby, której nadano kolejne uprawnienia, marszałek województwa dokonuje odpowiedniego wpisu potwierdzającego nabycie uprawnień w legitymacji przewodnika górskiego.

8. Na pisemny wniosek osoby przedstawiającej dokumenty potwierdzające znajomość języka obcego, o których mowa w art. 32 ustawy, marszałek województwa poświadcza znajomość języka obcego w legitymacji przewodnika górskiego.

Rozdział 3

Szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich

§ 9. 1. Szkolenie dla kandydatów na przewodników górskich III klasy składa się z:

- 1) szkolenia ogólnego dla kandydatów na przewodników górskich;
- 2) odpowiedniego szkolenia specjalistycznego dla kandydatów na przewodników górskich: beskidzkich, sudeckich lub tatrzańskich.

2. Ukończenie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, jest podstawą dopuszczenia odpowiednio do egzaminu na przewodnika górskiego: beskidzkiego, sudeckiego lub tatrzańskiego klasy III.

3. Szkolenia, o których mowa w ust. 1, powinny obejmować zajęcia praktyczne zarówno w warunkach letnich, jak i zimowych.

4. Szkolenia, o których mowa w ust. 1, mogą odbywać się równolegle, w toku jednego cyklu zajęć.

5. Zajęcia praktyczne powinny w szczególności zawierać samodzielne prowadzenie wybranych odcinków wycieczek w obrębie obszaru uprawnień przez kandydatów

na przewodników górskich, pod kierunkiem instruktora, o którym mowa w art. 24 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy.

§ 10. Program szkolenia ogólnego dla kandydatów na przewodników górskich określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 11. Program szkolenia specjalistycznego dla kandydatów na przewodników górskich:

- 1) beskidzkich III klasy określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 2) sudeckich III klasy określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 3) tatrzańskich III klasy określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Program uzupełniającego szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich:

- 1) ubiegających się o klasę II i I dla przewodników górskich beskidzkich i sudeckich określa część I załącznika nr 5 do rozporządzenia;
- 2) ubiegających się o klasę II dla przewodników górskich tatrzańskich określa część II załącznika nr 5 do rozporządzenia;
- 3) ubiegających się o klasę I dla przewodników górskich tatrzańskich określa część III załącznika nr 5 do rozporządzenia;
- 4) dla przewodników górskich tatrzańskich ubiegających się o uprawnienie do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich, powyżej III stopnia trudności w warunkach zimowych i IV stopnia trudności w warunkach letnich określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

2. Warunkiem dopuszczenia do szkolenia uzupełniającego dla kandydatów na przewodników górskich ubiegających się o podwyższenie klasy uprawnień jest posiadanie uprawnień niższych o jedną klasę na dany obszar uprawnień.

3. Szkolenie dla przewodników górskich ubiegających się o podwyższenie klasy może odbywać się w formie:

- 1) szkolenia grupowego lub
- 2) szkolenia indywidualnego lub
- 3) kierowanego samokształcenia odbywanego pod kierunkiem osoby wskazanej przez organizatora szkolenia na określony obszar górski, posiadającej uprawnienia przewodnika górskiego na ten obszar oraz co najmniej tę klasę uprawnień, do której przewodnik górski chce podwyższyć swoje uprawnienia.

4. Szkolenia dla przewodników górskich ubiegających się o podwyższenie klasy mogą odbywać się zarówno na drogach wspinaczkowych, jak i narciarskich, w tym poza szlakami oznakowanymi.

5. Do szkolenia uzupełniającego dla przewodników górskich ubiegających się o uprawnienie do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich, powyżej III stopnia trudności w warunkach zimowych i IV stopnia trudności w warunkach letnich, dopuszcza się przewodników tatrzańskich I klasy, którzy:

- 1) złożą wykaz odbytych przejść przez obszary górskie, obejmujący przejścia skalne wielowyciągowe, przejścia lodowe i skalno-lodowe oraz przejścia narciarskie;
- 2) zdadzą egzamin wstępny, przeprowadzany przez organizatora szkolenia, obejmujący:
  - a) w zakresie narciarstwa: jazdę terenową, techniki narciarskie i narciarstwo wysokogórskie,
  - b) w zakresie alpinizmu: umiejętności indywidualne w skale i lodzie oraz prowadzenie na drodze wspinaczkowej w górach.

6. Szkolenie, o którym mowa w ust. 5, kończy się zaliczeniem przeprowadzonym przez organizatora szkolenia, składającym się z trzech części: teoretycznej, praktycznej w warunkach letnich i praktycznej w warunkach zimowych.

7. Organizator szkolenia, po zaliczeniu szkolenia przez uczestnika, wydaje mu zaświadczenie o ukończeniu szkolenia.

§ 13. Na podstawie programów, o których mowa w § 10-12, organizator szkolenia opracowuje szczegółowy harmonogram szkolenia z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) harmonogram musi uwzględniać, w proporcjach zalecanych programem szkolenia, zajęcia teoretyczne w formie wykładów i ćwiczeń oraz zajęcia praktyczne w formie wycieczek szkoleniowych;
- 2) liczba godzin przewidzianych na poszczególne zagadnienia może zostać zwiększona, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach można dokonać zmiany proporcji liczby godzin pomiędzy poszczególnymi przedmiotami;
- 3) wymiar zajęć teoretycznych określa się w godzinach lekcyjnych, przy czym godzina lekcyjna stanowi 45 minut, natomiast wymiar zajęć praktycznych – w godzinach zegarowych lub dniach szkolenia, przyjmując, że jeden dzień szkolenia odpowiada nie więcej niż 8 godzinom zegarowym.

Rozdział 4

Postępowanie egzaminacyjne, opłaty oraz wynagrodzenia egzaminatorów

§ 14. 1. Komisje egzaminacyjne dla kandydatów na przewodników górskich powołują dla przewodników górskich:

- 1) beskidzkich – Marszałek Województwa Małopolskiego lub Marszałek Województwa Podkarpackiego lub Marszałek Województwa Śląskiego;
- 2) sudeckich – Marszałek Województwa Dolnośląskiego;
- 3) tatrzańskich – Marszałek Województwa Małopolskiego.

2. Za zapewnienie warunków do przeprowadzenia egzaminów dla kandydatów na przewodników górskich odpowiada właściwy marszałek województwa.

3. Komisję egzaminacyjną dla przewodników górskich, zwaną dalej „komisją egzaminacyjną”, powołuje się w składzie:

- 1) przewodniczący;
- 2) zastępca przewodniczącego;
- 3) pozostali członkowie w liczbie co najmniej 4 osób.

4. Kandydatem na członka komisji egzaminacyjnej może być osoba spełniająca następujące kryteria:

- 1) posiadająca wykształcenie wyższe w zakresie związanym z problematyką egzaminu lub
- 2) posiadająca odpowiednie uprawnienia przewodnika górskiego oraz wykazująca się pięcioletnią czynną działalnością jako przewodnik górski na odpowiednim obszarze.

5. Kryteria, o których mowa w ust. 4, nie dotyczą przedstawiciela wojewódzkiego konserwatora zabytków, o którym mowa w art. 25 ust. 4 ustawy.

6. Członkowie komisji, o której mowa w ust. 3, są powoływani do komisji egzaminacyjnej na mocy aktu powołania do komisji egzaminacyjnej wydanego przez marszałka województwa. Akt powołania do komisji egzaminacyjnej jest doręczany osobie powołanej.

7. Sekretarzem komisji egzaminacyjnej jest pracownik urzędu marszałkowskiego odpowiedzialny za prawidłowy przebieg egzaminu oraz sporządzenie dokumentacji z jego przebiegu. Sekretarz komisji egzaminacyjnej nie jest członkiem komisji egzaminacyjnej.

§ 15. 1. Marszałek województwa może odwołać członka komisji egzaminacyjnej w każdym czasie:

- 1) na jego wniosek;

- 2) w razie uchylania się od wykonywania obowiązków lub rażąco niedbałego ich wykonywania;
- 3) w razie utraty uprawnień przewodnika górskiego;
- 4) na uzasadniony wniosek stowarzyszenia zrzeszającego przewodników górskich, organizacji zrzeszającej organizatorów turystyki lub wojewódzkiego konserwatora zabytków, który wskazał danego członka komisji egzaminacyjnej;
- 5) w razie jego stanu zdrowia uniemożliwiającego wykonywanie obowiązków.

2. W razie odwołania członka komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 4, stowarzyszenie lub organizacja wskazuje innego kandydata.

3. W razie odwołania członka komisji egzaminacyjnej będącego przedstawicielem wojewódzkiego konserwatora zabytków z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, wojewódzki konserwator zabytków wskazuje innego kandydata na wniosek marszałka województwa.

4. Członkowie komisji, o której mowa w § 14 ust. 3, są odwoływani z komisji egzaminacyjnej na mocy aktu odwołania z komisji egzaminacyjnej wydanego przez marszałka województwa. Akt odwołania z komisji egzaminacyjnej jest doręczany osobie odwołanej. Doręczenie następuje w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).

§ 16. 1. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej w celu przeprowadzenia egzaminu dla przewodników górskich lub jego części powołuje spośród członków komisji egzaminacyjnej zespół egzaminacyjny lub zespoły egzaminacyjne.

2. W skład zespołu egzaminacyjnego wchodzi trzech egzaminatorów, w tym przewodniczący tego zespołu.

3. W pracach zespołu egzaminacyjnego uczestniczy także sekretarz komisji egzaminacyjnej.

4. Do zespołu egzaminacyjnego nie powołuje się egzaminatora, który uczestniczył w szkoleniu osób egzaminowanych jako organizator lub kierownik szkolenia.

5. Do zespołu egzaminacyjnego powołuje się egzaminatorów, którzy posiadają uprawnienia przewodnika górskiego na odpowiedni obszar uprawnień co najmniej tej klasy, na którą odbywa się egzamin, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Do zespołu egzaminacyjnego może być powołany jeden egzaminator będący innym członkiem komisji egzaminacyjnej, który jest specjalistą w dziedzinie objętej egzaminem.

7. Na wniosek organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich lub grupy kandydatów w liczbie co najmniej 10 osób lub co najmniej 3 osób w przypadku, o którym mowa w § 17 ust. 3, złożony do sekretarza komisji egzaminacyjnej, przewodniczący komisji egzaminacyjnej wyznacza termin egzaminu oraz podaje go do wiadomości wnioskodawcom nie później niż 30 dni przed planowanym terminem egzaminu.

8. Do zadań komisji egzaminacyjnych należy:

- 1) przygotowanie pytań testowych egzaminu pisemnego;
- 2) przygotowanie zestawów pytań egzaminu ustnego;
- 3) określenie zadań do realizacji w ramach części praktycznej egzaminu;
- 4) przeprowadzenie egzaminu i wystawienie ocen;
- 5) sporządzenie protokołu z przeprowadzonego egzaminu;
- 6) wydanie świadectwa, o którym mowa w § 24 ust. 1.

9. Pytania testowe oraz zestawy pytań i zadania określone w ust. 8 pkt 1-3 oraz protokół przebiegu egzaminu stanowią dokumentację egzaminu i są przechowywane przez marszałka województwa.

§ 17. 1. Do egzaminu dopuszcza się osoby, które:

- 1) najpóźniej w terminie 14 dni przed egzaminem przedstawiły w urzędzie marszałkowskim dowód wniesienia opłaty egzaminacyjnej oraz odpowiednio:
  - a) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia na odpowiedni obszar uprawnień wystawione przez organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich albo
  - b) kopię legitymacji przewodnika górskiego, w przypadku osób, o których mowa w art. 22a ust. 2 ustawy;
- 2) spełniły warunki określone w § 4 ust. 2 lub 3 – w przypadku przewodników górskich ubiegających się o podwyższenie klasy uprawnień.

2. Egzamin jest przeprowadzany, jeżeli do egzaminu zostało dopuszczonych co najmniej 10 osób, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku egzaminu dla przewodników górskich na podwyższenie klasy uprawnień egzamin jest przeprowadzany, jeżeli do egzaminu zostały dopuszczone co najmniej 3 osoby.

§ 18. 1. Egzamin dla kandydatów na przewodników górskich składa się z dwóch części:

- 1) teoretycznej – obejmującej zagadnienia, dla których programy szkolenia przewidują zajęcia teoretyczne;
- 2) praktycznej – obejmującej zagadnienia, dla których programy szkolenia przewidują zajęcia praktyczne.

2. Egzamin sprawdzający, o którym mowa w art. 26 ust. 2 ustawy, dla osób, którym zawieszono uprawnienia przewodnika górskiego, po wniesieniu przez nie opłaty egzaminacyjnej oraz po upływie terminu zawieszenia, przeprowadzany jest na tych samych zasadach co egzamin dla osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego, określonych w ust. 1 oraz § 19-22.

3. Osoby posiadające uprawnienia przewodnika górskiego beskidzkiego na część Beskidów mogą rozszerzyć swoje uprawnienia przewodnika górskiego beskidzkiego na cały obszar Beskidów, przystępując do egzaminu uzupełniającego obejmującego programy szkoleń na pozostałe części Beskidów bez konieczności odbycia dodatkowych szkoleń. Egzamin uzupełniający przeprowadzany jest na tych samych zasadach co egzamin dla osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego, określonych w ust. 1 oraz § 19-22.

§ 19. 1. Część teoretyczna egzaminu jest przeprowadzana w formie pisemnej i ustnej.

2. Część teoretyczną egzaminu przeprowadza się w sali egzaminacyjnej, w warunkach umożliwiających egzaminowanym samodzielną pracę.

3. Przed wejściem do sali egzaminacyjnej osoba przystępująca do egzaminu jest obowiązana okazać dokument tożsamości.

4. Osoba sprawująca nadzór nad prawidłowym przebiegiem egzaminu może wykluczyć z egzaminu osobę, która podczas egzaminu korzystała z cudzej pomocy, posługiwała się niedozwolonymi materiałami pomocniczymi, pomagała innym uczestnikom egzaminu lub zakłócała przebieg egzaminu.

§ 20. 1. Część pisemna egzaminu trwa 45 minut i polega na rozwiązaniu testu składającego się z 30 pytań jednokrotnego wyboru.

2. Prace pisemne są oznaczane kodem.

3. Każde pytanie testowe jest oceniane w następujący sposób:

- 1) odpowiedź prawidłowa - 1 punkt;
- 2) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi - 0 punktów.

4. Warunkiem zaliczenia części pisemnej egzaminu jest uzyskanie co najmniej 20 punktów.

§ 21. 1. Do części ustnej egzaminu dopuszcza się osoby, które zaliczyły pozytywnie część pisemną egzaminu.

2. Część ustna egzaminu jest przeprowadzana w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

3. Część ustna egzaminu polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zamieszczone w wylosowanym zestawie pytań.

4. Każdy z zestawów składa się z trzech pytań.

5. Każdy egzaminator ocenia odrębnie odpowiedź na każde pytanie, przyznając od 0 do 5 punktów.

6. Część ustną egzaminu uważa się za zaliczoną w razie uzyskania przez zdającego co najmniej 9 punktów od każdego egzaminatora oraz nieuzyskania za żadne pytanie 0 punktów od któregośkolwiek z egzaminatorów.

§ 22. 1. Część praktyczna egzaminu trwa 2 dni.

2. Do części praktycznej egzaminu dopuszcza się osoby, które zaliczyły część teoretyczną egzaminu.

3. Część praktyczna egzaminu obejmuje od 3 do 5 zadań.

4. Sposób oceniania dotyczący poszczególnych rodzajów zadań egzaminacyjnych stosowany podczas przeprowadzania części praktycznej egzaminu powinien być podany do publicznej wiadomości przez komisję egzaminacyjną w miejscach ogólnie dostępnych w urzędach marszałkowskich co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem egzaminu.

§ 23. 1. Sekretarz komisji egzaminacyjnej sporządza protokół przebiegu egzaminu, który podpisują wszyscy członkowie zespołu egzaminacyjnego oraz sekretarz komisji egzaminacyjnej.

2. Protokół przebiegu egzaminu obejmuje w szczególności:

- 1) listę osób, które zgłosiły się na egzamin;
- 2) oceny wystawione przez każdego egzaminatora oraz uzgodnioną ocenę łączną;
- 3) uwagi zgłaszane w trakcie trwania egzaminu przez jego uczestników.

3. Po sporządzeniu i podpisaniu protokołu przez osoby, o których mowa w ust. 1, sekretarz komisji egzaminacyjnej ogłasza wyniki egzaminu.

§ 24. 1. Osobie, która zdała egzamin na przewodnika górskiego, wydaje się świadectwo, którego wzór określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

2. Na prośbę osoby posiadającej miejsce zamieszkania w województwie, w którym zdała egzamin, świadectwo dostarczane jest do urzędu marszałkowskiego przez komisję egzaminacyjną i dołączane do akt sprawy.

3. Osoba, która nie zaliczyła części pisemnej, ustnej lub praktycznej egzaminu, może wystąpić o ponowne dopuszczenie do każdej z części, z uwzględnieniem ust. 4.

4. Zaliczenie części egzaminu zachowuje ważność przez 2 lata od dnia podpisania protokołu przebiegu egzaminu przez komisję egzaminacyjną. Po tym okresie, osoba ubiegająca się o uprawnienia przewodnika górskiego jest obowiązana zdać wszystkie części egzaminu.

5. Za przystąpienie do części egzaminu wnosi się opłatę egzaminacyjną jedynie za tę część, zgodnie z § 25. W przypadku niezaliczenia którejś z części egzaminu teoretycznego, opłatę wnosi się ponownie za całą część teoretyczną.

§ 25. Opłata za egzamin osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego wynosi:

- 1) 120 zł - za część teoretyczną egzaminu;
- 2) 210 zł - za część praktyczną egzaminu.

§ 26. 1. Za przeprowadzenie części teoretycznej egzaminu egzaminatorowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 30 zł za jedną egzaminowaną osobę.

2. Za przeprowadzenie części praktycznej egzaminu egzaminatorowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł za każdy dzień przeprowadzonego egzaminu.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, obejmuje przygotowanie pytań testowych i zestawów zadań, przeprowadzenie egzaminu wraz z dokonaniem oceny egzaminowanych osób, sporządzenie protokołu i wydanie świadectw zdania egzaminu.

4. Koszty ponoszone przez członka zespołu egzaminacyjnego, w tym w szczególności koszty dojazdu, zakwaterowania i ubezpieczenia są pokrywane we własnym zakresie przez członka zespołu egzaminacyjnego.

5. Wydanie decyzji o nadaniu uprawnień przewodnika górskiego, a także wydanie decyzji o zmianie decyzji na wniosek przewodnika górskiego, podlega opłacie skarbowej w wysokości określonej w przepisach dotyczących opłaty skarbowej.

6. Wydanie duplikatu legitymacji przewodnika górskiego podlega opłacie skarbowej w wysokości określonej w przepisach dotyczących opłaty skarbowej, oznaczonej jako „inne”.

7. Wydanie świadectwa zdania egzaminu na przewodnika górskiego nie podlega opłacie skarbowej.

8. Wydanie identyfikatora przewodnika górskiego nie podlega opłacie skarbowej.

Rozdział 5

Dokumenty dołączane do wniosku o nadanie uprawnień przewodnika górskiego

§ 27. 1. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień przewodnika górskiego lub o wydanie legitymacji lub identyfikatora składa wniosek do marszałka województwa zgodnie z właściwością, o której mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz, w przypadku zmiany nazwiska, nazwisko rodowe osoby określonej w ust. 1;
- 2) imiona rodziców;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) miejsce zamieszkania oraz adres do korespondencji;
- 5) wskazanie obszaru uprawnień, o które ubiega się osoba określona w ust. 1 lub na które ubiega się o wydanie legitymacji lub identyfikatora.

3. Do wniosku o nadanie pierwszych uprawnień przewodnika górskiego dołącza się:

- 1) kopię świadectwa lub dyplomu stwierdzającego posiadanie wykształcenia średniego, potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez pracownika urzędu marszałkowskiego przyjmującego wniosek, na podstawie przedstawionego mu oryginału tego dokumentu, lub odpis tego świadectwa lub dyplomu; jako dokument poświadczający posiadanie wykształcenia średniego przyjmuje się także dokumenty poświadczające ukończenie szkół, których warunkiem ukończenia było posiadanie wykształcenia średniego;
- 2) 3 fotografie w formacie 3 cm × 4 cm;
- 3) oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;
- 4) dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnej.

4. Osoba ubiegająca się o uzyskanie wyższej klasy uprawnień przewodnika górskiego do wniosku o nadanie uprawnień dołącza:

- 1) świadectwo zdania egzaminu przed właściwą komisją egzaminacyjną dla przewodników górskich – z zastrzeżeniem § 24 ust. 2;

- 2) dokument lub dokumenty potwierdzające prowadzenie wycieczek przez okres wymagany do uzyskania wyższej klasy uprawnień, wydane przez jednostkę powierzającą tej osobie prowadzenie wycieczek, w szczególności umowy o wykonanie usługi zawarte przez przewodnika górskiego z klientami lub organizatorami turystyki lub rachunki za wykonaną usługę, wystawione przez przewodnika górskiego klientom lub organizatorom turystyki;
- 3) oświadczenie o wykazie odbytych przejść przez obszary górskie, obejmującym także przejścia narciarskie, a w przypadku przewodników tatrzańskich obejmującym dodatkowo przejścia skalne wielowyciągowe, przejścia lodowe i skalno-lodowe oraz narciarskie, o parametrach określonych przez stowarzyszenie zrzeszające przewodników górskich;
- 4) fotografię w formacie 3 cm x 4 cm;
- 5) dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnej.

5. Osoba ubiegająca się o rozszerzenie zakresu terytorialnego posiadanych uprawnień do wniosku o nadanie uprawnień dołącza:

- 1) świadectwo zdania egzaminu na przewodnika górskiego na obszar uprawnień, o który się ubiega – z zastrzeżeniem § 24 ust. 2;
- 2) fotografię w formacie 3 cm x 4 cm;
- 3) dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnej.

6. Osoba ubiegająca się o wydanie kolejnego identyfikatora dołącza do wniosku fotografię w formacie 3 cm × 4 cm.

7. Osoba ubiegająca się o wydanie duplikatu legitymacji przewodnika górskiego dołącza do wniosku o wydanie duplikatu legitymacji fotografię w formacie 3 cm x 4 cm.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 28. Do czasu powołania przez marszałków województw komisji egzaminacyjnych dla kandydatów na przewodników górskich, uprawnione do wykonywania zadań egzaminacyjnych określonych w § 16 ust. 8 są właściwe komisje egzaminacyjne dla kandydatów na przewodników górskich powołane przez marszałków województw na podstawie rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 4 marca 2011 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 60, poz. 302), jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 29. 1. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia ukończyły szkolenie na przewodnika górskiego beskidzkiego na część Beskidów, mogą ubiegać się o dopuszczenie do egzaminu na przewodnika górskiego beskidzkiego na tę część Beskidów, której dotyczyło odbyte przez nich szkolenie, przeprowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 15 poz. 104). Egzamin przeprowadzany jest przez komisję egzaminacyjną powołaną na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia. § 17 ust. 2 nie stosuje się.

2. Osoby, które do dnia 17 grudnia 2010 r. zdały egzamin na przewodnika górskiego beskidzkiego na część Beskidów, mogą ubiegać się o nadanie uprawnień przewodnika beskidzkiego na tę część Beskidów na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

MINISTER SPORTU I TURYSTYKI

---

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 4 marca 2011 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 60, poz. 302).